

EERLIJKHEID IS EEN DEUGD

Wie ben jij online?

OPDRACHTEN:

INDIVIDU

DUO

GROEP

KLAS

1. Eerlijk over...	3
2. Dit ben ik	5
3. Campagne	8
4. Presentatie Campagnes	9

Naam:

Klas:

Datum:

Inhoud

1. Eerlijk over...

1.1 ... internet

Iedereen zit wel eens op internet. Er is genoeg te beleven:

Internet is één van de vele manieren om met elkaar te communiceren, om sociale contacten te onderhouden, te ontspannen of informatie op te zoeken.

Opdracht 1

Wat doen jullie dagelijks op internet?

A Inventariseer waar jullie internet voor gebruiken

B Maak een top 5 van internetactiviteiten.

1 _____

2 _____

3 _____

4 _____

5 _____

C Welke sites zijn populair in de groep?

D Maak een top 5 van populaire websites.

1 _____

2 _____

3 _____

4 _____

5 _____

1. Eerlijk over...

1.2 ... gedrag

Wat doe je als je op een ochtend uit bed stapt en het blijkt dat je onzichtbaar bent?

Ga je dingen doen die je anders niet durft? Niemand ziet je en niemand zal je dus tot de orde roepen. Kun je op school de boel eens flink op stelten zetten met punaises op stoelen, het digibord 'op hol' brengen door wat leuke sites op te zoeken... Misschien kun je ergens een

graaï uit de kassa doen, hoef je tenminste niet meer te sparen voor een nieuw mobieltje. Bijna overal op internet kun je iets achterlaten, ook 'onzichtbaar'.

Hoe gedraag je je op internet?

Uit een onderzoek van Common Sense Media in 2009 blijkt dat twee van de vijf jongeren wel eens iets heeft gepost en er later spijt van heeft gekregen. Drie van de twintig jongeren heeft wel eens valse informatie of leugens over anderen verspreid.

Opdracht 2

Case 1

In een andere klas zit een jongen die verschillende keren vervelende dingen over jou en je vrienden heeft gezegd. Een van je vrienden besluit een hyves tegen deze jongen te beginnen. Hij vraagt jou en de anderen om teksten en foto's aan te leveren om die te gebruiken om die vervelende jongen uit die andere klas eens flink te beledigen en voor gek te zetten.

Case 2

Je zit op MSN en er meldt zich iemand die je niet direct kent. De onbekende persoon zegt vervelende dingen over iemand die je wel kent. Je weet niet zeker of je het geloven moet, wat die persoon zegt, maar als het waar is, dan is het echt wel een nieuwtje waar ook anderen van zullen smullen.

Case 3

Je hebt een probleem waar je eigenlijk met niemand over durft te praten. Het is te gênant om je vrienden om advies te vragen. Toch wil je weten wat je het beste kan doen. Er zijn best veel jongerenfora waar je met deze vraag terecht kunt. Alleen even een account aanmaken.

A Bespreek de cases. Wat zou jij doen?

B Wat vinden jullie van de basisregel van de stichting MKO: 'Als je iets niet zou doen IRL, doe het dan ook niet in cyberspace'? Waarom vinden jullie dat?

'Ontvrienden' betekent virtuele vrienden schrappen uit vriendenlijstjes op websites. Bij online communicatievormen kun je een contact dat je niet (meer) bevalt blokkeren of verwijderen.

Opdracht 3

Bespreek met elkaar de stellingen.

A Virtueel kwetsen is makkelijker dan recht in iemands gezicht.

B Roddelen is van alle tijden - alleen doen we het nu in een anti-Marieke-groep op MSN. Er is niks veranderd.

C Cyberpesten geeft grote vrijheid: niemand komt er achter dan jij Deniz10 bent.

D Ik ben op internet, dus ik besta.

2. Dit ben ik

2.1 Eerlijk duurt het langst

"Hoi, hoe gaat het?"

"Goed, en met jou?"

"Goed hoor, zeg zullen we morgen ..."

Herkenbaar?

En gaat het echt goed met je?

Je kunt anderen makkelijk een verkeerd beeld geven van jezelf of van een situatie.

Of mooie verhalen verzinnen om goed over te komen. Maar daardoor wek je geen vertrouwen bij anderen.

Eerlijkheid is de deugd die gaat over het spreken van de waarheid. Waarheid staat tegenover leugenachtigheid. Eerlijk zijn betekent dat je oprecht bent tegenover de ander en jezelf. Door eerlijk te zijn kan de ander je vertrouwen.

Vriendschap met oudere man wat moet ik doen ? #955090 - 19-01-2010 23:14

Danny1990 Eicel
Geregistreerd: 19-01-2010
Berichten: 1
[Omhoog](#)

Hallo ik ben Danny, 19 jaar. Sinds een maand of 2 doe ik soms wat klusjes voor een alleenstaande man van 40. Nou zijn we ook vrienden geworden en het is altijd erg gezellig. Ik heb alleen gemerkt dat die man wel veel geld overheeft voor de klussen en dat ie heel erg op me gesteld is. Hij sms-t me vaak en op msn en hyves klikt ie me ook altijd meteen aan.
Ik vind dat niet zo erg, want hij is best modern en tis altijd erg gezellig maar ik denk dat die man toch wel een soort van verliefd op me is, al zegt ie dat niet.
Nu is er een ander probleem, ik heb een vriendin en die heb ik nooit over die klusjes vertelt, omdat ze dan boos zou worden, zeker als ze hoort hoeveel ik krijg.
Nu is ze er dus door toeval toch achtergekomen en ze is woest.
Ik ontkende eerst dat we veel omgingen met elkaar maar ze heeft zelf contact gezocht met die man en die vertelde alles.

Nu wil me vriendin dat ik helemaal stop met die man. Ik wil dat niet want het geld kan ik goed gebruiken omdat ik nog op school zit. Als ik doorga maakt ze het zeker uit. Ik weet het effe niet meer, moet ik stoppen of niet.
Die man is heel erg bang dat ik onze contacten ga verbreken, die wordt daar helemaal depri van en zo.

Re: Vriendschap met oudere man wat moet ik doen ? [Re: Danny1990] #955094 - 20-01-2010 10:33

Jinte OpperHeerser

Geregistreerd: 03-01-2003
Berichten: 15259
Uit: Utrecht
[Omhoog](#)

Stel je eerst eens voor in het voorstel-topic!

Waarom wilde jij het verborgen houden voor je vriendin?
Het is toch juist fijn dat je wat betaalde klusjes kan doen?
En waarom is ze nu boos?

Je moeder.

Re: Vriendschap met oudere man wat moet ik doen ? [Re: Jinte] #955159 - 23-01-2010 11:56

Char Heerser

Geregistreerd: 09-02-2006
Berichten: 7053
Uit: Hoogkarspel
[Omhoog](#)

over wat voor "klusjes" hebben we het? 😊

(bron: <http://www.jongerenpraat.com/ubbthreads/ubbthreads.php/ubb/showflat/Number/955090#Post955090> opgehaald op 11 maart 2010)

Opdracht 4

Bekijk het plaatje van het forum www.jongerenpraat.com.

A Wat laten Danny, Jinte en Char over zichzelf zien?

B Wat vinden jullie daarvan? Leg ook uit waarom jullie dat vinden.

Opdracht 5

Zoek op internet een profielsite op, bijvoorbeeld Hyves. Klik door naar de persoonlijke site van een willekeurige, maar onbekende naamgenoot.

A Wat vind je van de site? Wat vind je goed? Wat vind je voor verbetering vatbaar?

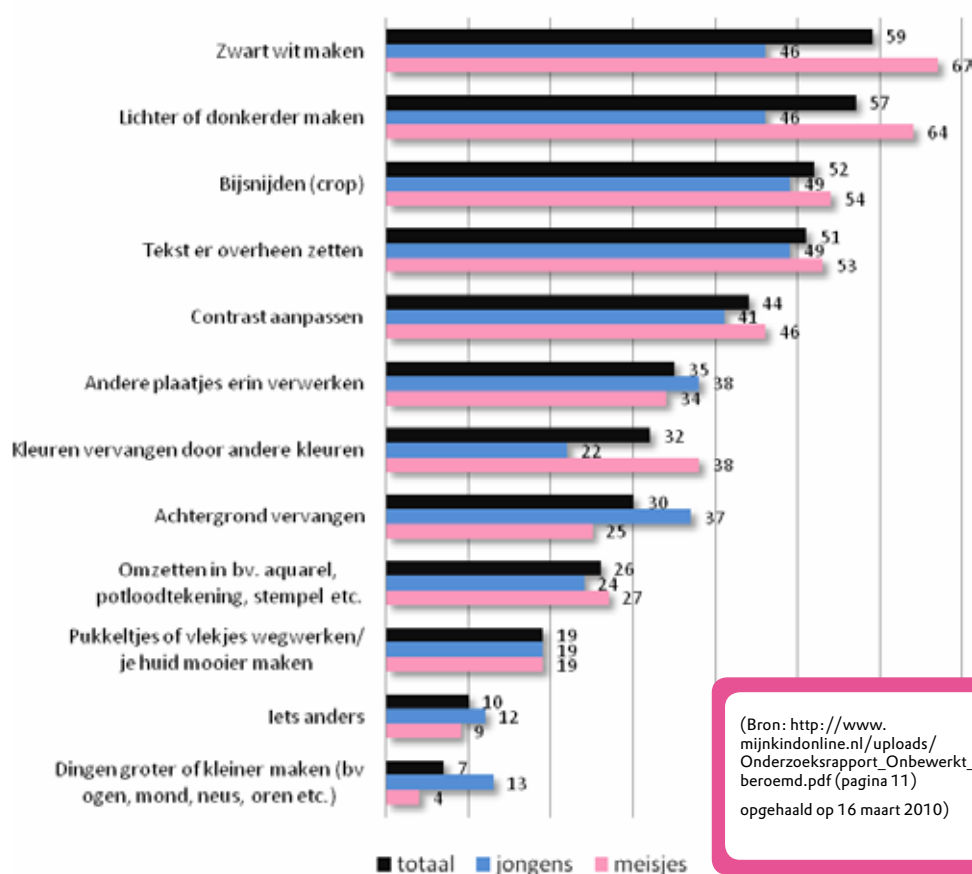

B Denk je dat de pagina van je naamgenoot deugt als het gaat om eerlijkheid?

Wat doe je allemaal met je foto's?

(Bron: http://www.mijnkindonline.nl/uploads/Onderzoeksrapport_Onbewerkt_beroemd.pdf (pagina 11) opgehaald op 16 maart 2010)

Opdracht 6

Alle persoonlijke informatie van jou op het web vormt je 'digitale' of 'online identiteit'. In de tabel hierboven zie je welke fotobewerkingen 11-17-jarigen toepassen op foto's die ze van zichzelf online zetten. Ook in je woorden kun je een aangepast beeld van jezelf geven.

A Wie ben jij online? Hoe presenteer jij jezelf op internet? Denk aan je profielsite, avatar, EMO, weblog.

---

2. Dit ben ik

B Welke keuzes heb je hierin gemaakt? Wat toon je wel en wat niet van jezelf? Hoe eerlijk ben je hierin?

C Presenteer jij je ook als christen? Waarom wel of niet?

WHEN PINNOCHIO TALKS
TO GIRLS ONLINE....

Opdracht 7

A Bespreek met elkaar de cartoon van Pinocchio.

B Hoe eerlijk moet of kun je zijn op internet? Of: wat is het juiste midden?

---

3. Campagne

3.1 SIRE

Als iedereen online eerlijk zou zijn, wat zou de wereld er dan mooi uit zien... Geen cyberpesten meer, geen halve waarheden, geen gepimpte foto's, geen oneerlijke

producten, geen oude mannen van 11 jaar, geen... Geloof jij daar in? Is het niet juist zo makkelijk, een plek waar je je anoniem kunt bewegen en ophouden. En: al te eerlijk is toch ook niet zo handig? Toch wel iets om je druk over te maken?

Opdracht 8

SIRE benut de expertise van de communicatiebranche om mensen wakker te schudden en daarmee bij te dragen aan een vitale, betrokken en verantwoordelijke samenleving. De campagne voor volgend jaar gaat over eerlijkheid. Uiteraard mag jullie communicatiebureau daar een voorstel voor doen. Maak een SIRE boodschap over eerlijkheid op internet.

A In het voorgaande zijn verschillende kanten van eerlijkheid op internet besproken. Kies een deelonderwerp uit: waar moet de boodschap volgens jullie over gaan.

B Schrijf een script voor een reclameboodschap op televisie.

C Neem de boodschap op.

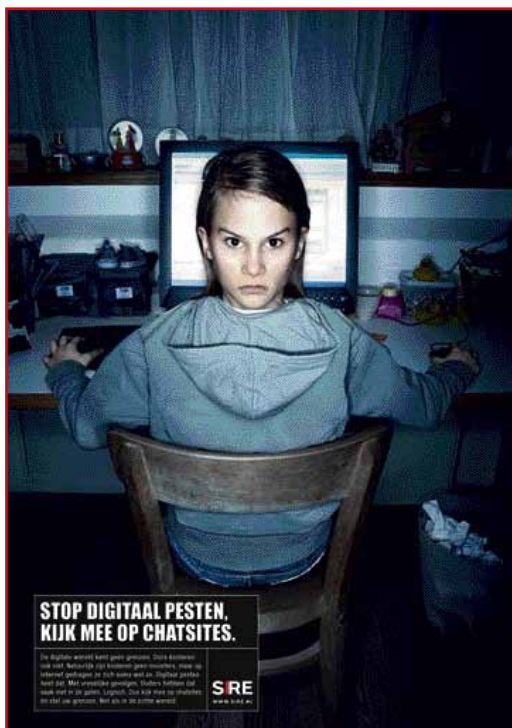

4. Presentatie Campagnes

4.1 Digitaal Pesten

In 2007 voerde SIRE de campagne 'Digitaal Pesten'. Ze schrijven hier zelf over:

“De digitale wereld kent geen grenzen. Op internet gedragen onschuldige kinderen zich soms als monsters. Een klasgenoot uitschelden, tijdens het chatten vrienden tegen elkaar opzetten, iemand dood wensen in een sms’je of elkaars computers infecteren met een virus zijn onder kinderen heel gewone praktijken. We noemen dat digitaal pesten. En net als ‘gewoon’ pesten heeft digitaal pesten in veel situaties ernstige gevolgen. Kinderen hebben geen idee van wat ze aanrichten en weten vaak zelf niet eens meer wie ze zijn als ze online gaan. Logisch, als niemand ze confronteert met wat wel en niet kan. SIRE wil dat ouders, leerkrachten en kinderen zelf bewust worden van de grenzen op internet. Dezelfde grenzen als die op straat gelden.”

Spreekt jullie campagne net zulke duidelijke taal?

Opdracht 9

Bekijk de campagneboodschappen van alle groepen.

A Wat valt je op?

B Wat neem je van de campagnes mee, waar je zelf niet aan gedacht had?

EERLIJKHEID IS EEN DEUGD

Colofon

Dit katern is tot stand gekomen in het kader van het RaakPubliek-project Moreel Competent. Het is geschreven in opdracht van het Lectoraat Morele Vorming van de Gereformeerde Hogeschool Zwolle. Het lectoraat doet praktijkgericht onderzoek, ontwikkelt kennis en verzorgt lezingen, publicaties en cursussen op het gebied van morele vorming in het onderwijs.

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen, of op enige andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van het lectoraat.

We hebben geprobeerd alle eigenaars van de illustraties te achterhalen. Mocht u kunnen aantonen dat u rechten heeft op illustraties, dan verzoeken wij u dit te melden aan via lectoraatmv@gh-gpc.nl.

Auteur

Drs. Pauline Buit-de Krijger
(Educatieve Academie Zwolle, www.gh.nl)

Vormgeving

METJE Grafisch ontwerp & advies

Aan het project werkten mee:

Elsbeth Dreschler-Nijhuis, Tonnie Haanappel, Arend van Zwieten en Gerrit van der Meulen (Greijdanus Zwolle), Bert van Minnen (Gomarus College Groningen), Janco Zijlstra (Nuborgh College Elburg), Eize Stamhuis en Pieter Vos (Lectoraat Morele Vorming).

In deze reeks katernen zijn verschenen:

Groeien in deugden | Hoe wil je zijn?

Verantwoordelijkheid is een deugd | Maatschappelijke stage

Maat is een deugd | De kunst van het genieten

Vriendschap is een deugd | Van twee kanten

Eerlijkheid is een deugd | Wie ben jij online?

Respect is een deugd | Voor de (w)aardigheid

Liefde is een deugd | Liefde en seksualiteit

Zorg voor milieu is een deugd | Afval in de natuur

Zwolle, 2010